

Изтегна се на заляната отъ слънчеви лжчи полянка, изкара букварчето си и засрича. Той чуваше гласа си... и изведнажъ дума! А заедно съ това и значението на думата. Тя говореше, Петю скачаше отъ радост...

Следнитѣ вечери не го бѣ страхъ вече. Свикна. Като че бѣ роденъ срѣдъ Балкана. Четенето напредваше. Следъ това той вземаше пржчка и се учеше да пише върху пъська край изворчето. Леко му се удаваше. И не мислѣше за друго. Въ торбичката се намираха още малко хлѣбъ и сушени плодове.

Обичаше сѫщо да се разхожда изъ гората и наднича задъ дървета и канари. Веднажъ дочу нѣкакъвъ познатъ крѣсъкъ, който идѣше отъ гжестия шубракъ. Ослуша се. Надникна. Трепна отъ това, което видѣ. Кокошка. Откѫде бѣ дошла тя? Дива трѣбва да е. Тя изхвръкна подплашено, а Петю се наведе и събра отъ леглото ѝ нѣколко яйца. Огънь нѣмаше, затуй се принуди да пие яйцата супрови. Всѣки обѣдъ той намираше по едно голпо яйце на това място. Хубаво се живѣше на свобода въ гората.

Освенъ заниманието съ букваря, Петю се грижеше и за чистотата и здравето на тѣлото си. Кѫпѣше се въ топлите дни, а всѣка зарань правѣше разни движения съ рѣже и крака, играеше гимнастика. Скачаше съ дълга тояга, дигаше тежки камъни или, полегналъ голъ на тревата, правѣше слънчеви бани. Следъ обѣдъ се катерѣше по дърветата. Увисваше по клонитѣ и махаше крака. Скачаше. Тѣлото му бѣрзо укрепна. Мускулите заякнаха. Стана гъвкавъ, подвиженъ.

Веднажъ дочу гѣсень на щурецъ. Той четѣше унесенъ и тази пѣсень му бѣркаше. А може би, щурецъ се подиграваше на неговите усиленни занимания и го дразнѣше.

— Спри, щурчо, не виждашъ ли, че чета? — обѣрна се той къмъ стъблото, дето бѣ кацнало животинчето.

— Не искамъ и да знай! — думаше напукъ щурецъ и продължаваше да тегли лжъ по цигулката си.

— Спри, ленивецо, на тебе казватъ! — и той замахна съ камъче, за да го прогони.

Щурецъ само пропълзѣ на другата страна на стъблото и продължи да скърца на една струна.

Единъ гарванъ, като чу пѣсенята му, спусна се и кацна на високия букъ, надъ главата му. Той го дебнѣше и искаше да го изяде. Щомъ отново се стрелна съ отворенъ клюнъ, за да го налага, щурецъ примири съ страхъ и за мигъ изгуби съзнание. Благодарение на Петю, който прогони гарвана, животът му бѣ спасенъ. Но пѣсенята му замъкна завинаги. Виждаше се по пожълтѣлото му лице, че страхът продължаваше да го държи въ пленъ.

Петю разбра всичко и почна да го дразни:

— Щурчо, що така линѣашъ?

И престана вѣчъ да пѣешъ?

— Петю, бѣхъ къмъ тебъ нахаленъ,

но сега съмъ благодаренъ.

Василь Дунавски

Въ мечата пещера

Романъ за деца и юноши (5)

— Това бѣше мой дългъ. Дожалъ ми за тебе, — каза Петю.

— Отсега нататъкъ ще ти бѣда другаръ. Искашъ ли, Петю? — попита щурчето.

— Разбира се, че искамъ. Само че, бѣди благоразуменъ.

— Ще бѣда, ще те слушамъ. Ще пѣемъ и ще играемъ и двама ще мечтаемъ!

— Слушай тогава, да ти прочета нѣщо. Ти трѣбва да се учишъ като менъ.

— Ще се уча, щомъ казвашъ.

— Тукъ има една пѣсень, писана нарочно за тебе. Слушай. И той му прочете пѣсенята за щурчето.

И тъй, тѣхната дружба бѣ сърдечна и здрава. Когато единиятъ четѣше, другиятъ слушаше; запѣше ли пѣкъ щурчето, Петю се унасяше въ сладостни мечти и жадуваше за широкия свѣтъ, който го блазнѣше съ своите скрити и неизпитани още наслади.

Храната вече се превършваше. Петю се видѣ принуденъ да търси.

— Кѫде ли ще намѣримъ храна, щурчо?

— Не знамъ, Петю, и не ми стига ума. Но тамъ, въ дола на планината има кошара. Само че стопанинътъ е много лошъ човѣкъ...

— Да опитаме, щурчо.

— Да опитаме, може би, пѣкъ да получимъ нѣщо.

Тръгнаха да дирятъ кошарата. Твърде много се лутаха изъ гжсталацитѣ. Щурецъ скочаше пъргаво, като вземаше по нѣколко метра наведнажъ, но Петю взе да се уморява. Нѣмаше край този пѣтъ, който кривуличеше като змия.

Мръкваше се. Страхуваха се да не забѣркатъ пѣтъ и Петю каза:

— Тукъ ще преспиме, а утре рано ще потеглимъ отново.

— Добре, както кажешъ, — рече щурецъ.

Петю се вмѣкна въ една хралупа.

— Чакай, Петю! Недей още влизи.

— Защо?

— Тукъ е сѣнчесто, дѣлбокъ доль е.

— Че какво отъ туй?

— Азъ ще влѣза първи, да пропъря.

Петю го послуша. Когато щурчо излѣзе, тихо пошепна:

— Бѣгай да бѣгаме. Штъ!

— Защо? — попита съ пресъхнали устни Петю.

— Усойница змия живѣе тукъ.

— Да отидемъ тогава тамъ, на оная скала. Или да се скриемъ въ тази хралупа?

— Тамъ извира вода.. ще се простиши.

Щурчо се отдѣли за малко, но скоро се провикна:

— Хай, Петю, ела тукъ. Намѣрихъ чудесно място за нощуване.

— Не те виждамъ, щурчо.

— Вѣрви насамъ, право по гласа ми. Стой! Тукъ съмъ. Ела вѣтре.

— Хубаво е, — каза Петю. — Но да имаше нѣщо да хапнемъ.

— Спи сега, па утре ще търсимъ храна.

— Ти казваше, че тукъ наблизо имало кошара. Кѫде е тя.

— Щомъ се съмне, ще я намѣримъ.

На сутринта тѣ забелязаха кошарата и се отправиха къмъ нея. Отъ тамъ долиташе нѣкаква караница. Стопанинътъ се караше съ зълъ гласъ на жена си. Петю поклати тѣжната глава.

— Не ми се вѣрва да сполучимъ щурчо.

— Опитай се. Може би, сърдцето му ще бѣда добро за насъ.

Тогава Петю се провикна отъ да-лече:

— Хай, чично, можешъ ли ни про-даде малко хлѣбъ?

— Не съмъ фурнаджия и не про-давамъ! — отвѣрна ядно мѣжъ.

— Но азъ имамъ пари, чично, ето ги!

— Не продавамъ! — повторно викна той и на съска голѣмото овчарско куче: — Шарко, дрѣжъ!

Кучето бѣсно се нахвѣри върху бѣгачия Петю. Още малко и щѣше да го захапи съ остритѣ си зѣби. Но щурецътъ бѣрзо се изхитри. Съ единъ смѣлъ скокъ се намѣри на Шарковото ухо и брѣкна съ дѣлгия си кракъ въ него. Шарко почувствува остьръ сърбежъ въ ухото си и започна да върти глава, да се отърся и тѣркала по земята. Така Щурчо спаси своя малъкъ приятель.

— Проклето псе, брей! — рече той, като скочи на рамото на Петю.

— Проклето, да. Ами сега? Отъ гладъ ще се умира.

— Нѣма да дойде до умирачка, успокой го щурецъ.

— Какъ нѣма да дойде?

— Тукъ има киселецъ. Яжъ и ще насиши малко гладния си стомахъ. Ако пѣкъ не ти стигне, ето ти отъ тѣзи крехки букови листа. Тѣ сѫ добри за ядене и дѣржать ситостъ.

— А-ха! Киселецъ! — ококори очи Петю. — Много добре. Но хлѣбътъ, щурчо, е по-друго, нали?

— Не съмъ опитвалъ.

Тѣ седнаха наблизо до кошарата, при сипея, който се свличаше до дѣлбокия доль. Остри камъни се тѣркаляха надолу и съ шумъ падаха въ рѣкичката.

През гжститѣ листа на лещака тѣ забелязаха жената на злия човѣкъ отъ кошарата. Тя дѣржеше въ скуча си тригодишно дете, което по едно време слѣзе и тръгна къмъ бѣгъ на доля. Тамъ зѣеше страхотна бездна и издаваше миризма на лешъ отъ овцитѣ, които бѣха паднали тамъ и на мѣрили смѣртъта си. Майката на детето пѣкъ тръгна къмъ пещта, дето се изпичаше хлѣба ѹ.

Като отвори капака на пещта, тя видѣ, че бѣ още рано за изваждането на хлѣба. Сетне изведнажъ трепна и сърдцето ѹ силно заби.

— Детето ми! Кѫде отиде детето ми? — писна тя и се затича назадъ.

(Следва)